

UNDERVISNINGSPLAN FOR FAGET MUSIK

KLASSETRIN MED UNDERVISNING | 1. - 9. klasse

FORMÅL MED UNDERVISNING I FAGET

Formålet med undervisningen i musik er at berige skolehverdagen på en anderledes og inspirerende måde. I grundskolen fokuseres der på det øvende og det udøvende, og musikteoretiske elementer ses i forhold til dette. Eleverne mødes og samarbejder hver dag i det musikalske element samtidig med, at musik har sit eget ugentlige fag med en alderstilpasset progression. Fra pentatone melodier til folkemusik og klassiske melodier bliver eleverne præsenteret for dur og mol til en mere avanceret tonalitet.

På Rudolf Steiner-skolerne er det et alment pædagogisk princip, at vejen til musikalsk oplevelse og forståelse er gå gennem egenaktivitet. Dermed opøver, skaber og fremfører eleverne musik med og for hinanden. Gennem elevernes jævnlige deltagelse i fremføring af musik og aktiv lytning, får de mulighed for en alsidig musikalsk erfaring gennem grundskoleårene.

Forskellige instrumenter medfører forskellige udfordringer. Derfor er det en fordel at give eleverne mulighed for at gennearbejde perioder med forskellige instrumenter.

Sangen står centralt i musikfaget. Gennem sangen bliver eleverne bekendte med deres egne stemmer og deres varierende udtryksmuligheder samtidig med, at der kan øves deltagelse i et musikalsk fællesskab.

FAGETS KOMPETENCEOMRÅDER OG SLUTMÅL	
Kompetenceområde	Slutmål efter 9. klasse
Musikudøvelse (MU)	Slutmålet er, at eleven kan <ul style="list-style-type: none"> • udtrykke sig musikalsk i fællesskab med andre.
Musikalsk skaben (MS)	Slutmålet er, at eleven kan: <ul style="list-style-type: none"> • arbejde eksperimenterende med kreative processer i musik.
Musikforståelse (MF)	Slutmålet er, at eleven kan: <ul style="list-style-type: none"> • forholde sig kvalificeret til musikalsk praksis og musiks betydning.

FAGETS UDVIKLING OG KOMPETENCEMÅL			
Klasse	Indhold og fokus	Kompetenceområde	Delmål
1.-3. klasse			
1. klasse	Sang og bevægelse til rytmer, fx klap og tramp, er en integreret del af undervisningen. Den pentatone fløjte præsenteres for eleverne, og der arbejdes med simple melodier. Der synges unison sang ind til 4. klasse (MU, MS). Samspil bliver en vigtig del af udøvelsen af musikken. At lære at lytte til forskellen mellem lyse og dybe toner bliver en	Musikudøvelse (MU)	Eleven kan... <ul style="list-style-type: none"> • imitere enkle rytmer og melodier. • deltage i et varieret repertoire af sange, sanglege og rytmiske øvelser. • deltage i fremføring med sang, samspil og bevægelse.
		Musikalsk skaben (MS)	Eleven kan... <ul style="list-style-type: none"> • lave og spille enkle melodier på et instrument i samarbejde med læreren.

<p>væsentlig del af undervisningen. Årstiderne danner ofte basis for sangvalgene (MF).</p>		<ul style="list-style-type: none"> • deltage i at udforme og udføre små stykker med tale og sang.
<p>2. klasse Der spilles stadig på den pentatone fløjte, men melodiernes sværhedsgrad øges. Med læreren som tydeligt forbillede bliver eleverne fortrolige med god tonedannelse og gode vaner for samspil. På samme måde fortsættes de rytmiske øvelser, samtidig med, at sangrepertoiret udvides (MU, MF).</p> <p>Der fokuseres stadig på unison sang, med læreren som den trygge ledsager, og eleverne bliver fortrolige med egen stemme. Dette danner et grundlag for kanonisk og flerstemmig sang i de senere år (MU, MS).</p> <p>3. klasse De foregående års øvelser og sanglege udvikles i sværhedsgrad, flere øvelser tilføjes, sangrepertoiret går nu væk fra de pentatone sange og over til sange med mere kadence (MU, MS).</p> <p>Fløjtespillet følger med, forstået på den måde, at der nu kan spilles melodier med ostinater, kadencer mm. Den pentatone fløjte skal derfor udskiftes med en diatonisk C-fløjte. Flere toner kræver også mere koncentration og mestring for eleverne. Enkel nodelære kan med fordel introduceres således, at eleverne vænner sig til at arbejde med både gehør og nodelæsning (MU, MF).</p>	<p>Musikforståelse (MF)</p>	<p>Eleven kan...</p> <ul style="list-style-type: none"> • have bevidsthed om forskel på toner. • have bevidsthed om rytmer.
<p>4.-6. klasse</p>		
<p>4. klasse Der opøves til stadighed et kendskab til et bredt repertoire af sange. Sange og melodier med tydelig forskel på dur og mol kommer i fokus. Som noget nyt introduceres kanonsang og -</p>	<p>Musikudøvelse (MU)</p>	<p>Eleven kan...</p> <ul style="list-style-type: none"> • anvende stemmen til at deltage i unison og flerstemmig sang. • synge eller spille enkle melodier efter gehør eller noder.

<p>spil. Der spilles fløjte og synges fortsat dagligt. Kanonsang og spil lægger grund for flerstemmig sang i de senere år. At holde fast i sin egen stemme og lytte til de andres er en udfordring og derfor også en tilfredsstillende at mestre (MU).</p> <p>Læreren kan med fordel akkompagnere melodierne eller instruere enkelte elever i dette. Endelig kommer der i 4. klasse også en mere omfattende nodelæreundervisning (MS, MF).</p> <p>5. klasse Det daglige musikalske arbejde med sang og samspil fortsætter, men der kommer særligt fokus på korsang. Som noget nyt introduceres klassiske instrumenter, hvor nodelæsning samtidig bliver øvet (MU, MS).</p> <p>Fra kanonsange tages der små skridt over i den flerstemmige sang, hvor der af eleven nu kræves mere koncentration og umage. Der lægges desuden op til samtaler og refleksioner over musikkens betydning og mangfoldige udtryk i forskellige traditioner og kulturer, samt hvad musik har af betydning for den enkelte (MF).</p> <p>6. klasse Der tages et skridt fra nodelære over i harmonilære, viden om dur- og molkskalaer samt om simple funktioner (MS, MF).</p> <p>Undervisning i kor med indledende stemmedannelse fortsætter, den flerstemmige sang kan med fordel udvides til mere avancerede satser (MU).</p>	<p>Musikalsk skaben (MS)</p>	<p>Eleven kan...</p> <ul style="list-style-type: none"> • genkende og betegne intervaller. • anvende nodesystemet i G-nøglen.
	<p>Musikforståelse (MF)</p>	<p>Eleven kan...</p> <ul style="list-style-type: none"> • samtale og reflektere over musik som udtryk for tradition, kultur og individuelle præferencer. • gøre rede for grundelementerne i musik.
<p>7.-9. klasse</p>		
<p>7. klasse</p>	<p>Musikudøvelse (MU)</p>	<p>Eleven kan...</p> <ul style="list-style-type: none"> • anvende stemmen og kroppen i musikalske øvelser og korsang.

<p>Der introduceres sange med enkle herrestemmer, der tager hensyn til drengenes stemmeskift. Den flerstemmige sang kan med fordel præsentere en basstemme (MU).</p>		<ul style="list-style-type: none"> • indøve og fremføre sange fra forskellige genrer, kulturer og historiske epoker. • deltage i sammenspilsgrupper med sang og/eller instrumenter.
<p>Hermed bliver F-nøglen også introduceret for alle, der i forvejen ikke er blevet bekendt med et instrument der spilles efter denne (MS). Repertoiret i kor og orkester kan udvides med stykker af mere rytmisk og populær karakter (MF).</p>	Musikalsk skaben (MS)	<p>Eleven kan...</p> <ul style="list-style-type: none"> • benytte sig af partitur med G- og F-nøgle. • genkende forskellige musikgenrer og bruge dele af dens grundelementer.
<p>8. klasse Der arbejdes med, at eleverne finder deres plads i koret som stemmetype. Ligeledes arbejdes der med indstuderingen og fremførelsen af et stykke musik i en musikalsk helhed (MU, MS).</p> <p>Arbejdet fortsættes med hørelære, herunder gehør og intervaltræning. Stadig flere samtaler og refleksioner om kultur og tradition bliver en del af undervisningen, og musikhistorie og tidsperspektivet inddrages (MF).</p> <p>9. klasse Der øves forskellige typer af sange fra diverse genrer, og der stræbes på dette øverste klassetrin efter flerstemmig sang, bladsang og korsang (MU).</p> <p>Der udvælges i perioder sange fra Kulturkanonen, både populærmusik og ældre partiturmusik. Oftest bliver den ældre partiturmusik anvendt som bidrag til nodelæren og musikhistorien (MF).</p> <p>Der arbejdes tværfagligt med drama, dansk og historie – i disse perioder bliver der arbejdet med flere andre færdigheds- og læringsmål, bl.a. udførelse, brug af udstyr og optræden for andre (MU).</p>	Musikforståelse (MF)	<p>Eleven kan...</p> <ul style="list-style-type: none"> • udforske og diskutere betydningen af musik som et menneskeligt udtryksmiddel samt i et samfundsperspektiv. • beskrive enkelte kendetegn for centrale komponisters værker.